

- a) w dziale 2 „Władze i urzędy skarbowe”
 w § 1 „Płace” o . . . . . 59.000 zł.
 w § 2 „Różne świadczenia
 osobowe” o . . . . . 4.500 zł
 w § 3 „Podróże służbowe i
 przesiedlenia” o . . . . . 50.000 zł
 w § 8 „Inne wydatki” o . . . . . 10.000 zł
- b) w dziale 3 „Władze i urzędy celne”
 w § 1 „Płace” o . . . . . 176.200 zł
 w § 2 „Różne świadczenia
 osobowe” o . . . . . 160.500 zł
 w § 3 „Podróże służbowe i
 przesiedlenia” o . . . . . 23.000 zł.

Art. 2. Na pokrycie wymienionych w art. 1 kredytów dodatkowych służyć zwiększone wpływy w części 8 Ministerstwo Skarbu w dz. 5 „Ogólny zarząd skarbowy” w § 18 „Przypadłości”.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1936 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
 Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*
 Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

397.

U S T A W A

z dnia 9 lipca 1936 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) w brzmieniu, zmienionem rozporządzeniami Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 306) i z dnia 3 grudnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 894) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1:
 skreśla się wyrazy: „względnie od morza pełnego a uwidoczniona w terenie”,
 dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Granice morską określają osobne przepisy.”;

2) w art. 4 skreśla się ust. 4;

3) w art. 5 po ust. 2 dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Szerokość strefy nadgranicznej na granicy morskiej oblicza się na lądzie od brzegu wód terytorjalnych i wód wewnętrznych zatoki Puckiej.”;

4) w art. 6 dodaje się nowy ustęp, jako ustęp trzeci, o brzmieniu następującem:

„Wojewoda lub upoważniona przez niego powiatowa władza administracji ogólnej może zabronić zamieszkiwania i przebywania poszczególnym osobom na obszarze strefy nadgranicznej na czas okre-

ślony lub na stałe, jeśli względy bezpieczeństwa i ochrony granicy tego wymagają.”;

5) art. 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych może w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami wydawać dla całego obszaru strefy nadgranicznej lub dla pewnych jej odcinków rozporządzenia, które okażą się konieczne dla zapewnienia ochrony granicy, np. co do posiadania materiałów wybuchowych i broni palnej, polowania, rejestracji zwierząt, ruchu nocnego, sposobu korzystania z dróg, ewidencji i kontroli ruchu ludności, posiadania i używania aparatów fotograficznych, posiadania i używania aparatów, urządzeń i innych środków, dających możliwość porozumiewania się na odległość.”;

6) art. 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Nieruchomości, znajdujące się w strefie nadgranicznej, potrzebne dla celów ochrony granicy, mogą być wywłaszczane na rzecz Skarbu Państwa w trybie obowiązujących przepisów o wywłaszczeniu.”;

7) w art. 10:

na końcu zdania pierwszego dodaje się wyrazy: „łącznie z powiatami miejskimi położonemi na tym obszarze”,

dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Minister Spraw Wewnętrznych może, jeżeli względy bezpieczeństwa i ochrony granic tego wymagają, rozszerzyć obszar pasa granicznego na wszystkie lub niektóre powiaty przyległe do powiatów granicznych, albo na ich części.”;

8) w art. 11:

wyraz „szpiegostwo” zastępuje się wyrazami: „przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu Państwa”,

dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Decyzje powiatowej władzy administracji ogólnej, wydane w myśl ust. 1, są natychmiast wykonalne.”;

9) w art. 12:

w ust. 1 wyrazy: „których zarząd jest cudzoziemski, mogą od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego” zastępuje się wyrazami: „w których w skład zarządów lub innych wyższych organów kierowniczych lub kontrolnych wchodzi cudzoziemcy albo których chociażby część udziałów bądź akcyj należy do cudzoziemców, mogą”,

po ust. 2 dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„W zezwoleniu mogą być stawiane warunki, od których dopełnienia uzależniona jest dopuszczalność transakcji.”;

w dotychczasowym ust. 6 wyraz: „cudzoziemcom” zastępuje się wyrazami: „osobom wymienionym w ust. 1”;

po dotychczasowym ust. 6 dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Obciążanie nieruchomości, położonych w pasie granicznym, zobowiązaniami pieniężnymi na rzecz osób, wymienionych w ust. 1, wymaga zezwolenia wojewody.”;

ustęp ostatni skreśla się;

10) po art. 12 wstawia się cztery nowe artykuły 12a, 12b, 12c i 12d o brzmieniu następującem:

„Art. 12a.

Minister Spraw Wewnętrznych może, jeżeli względy bezpieczeństwa Państwa lub ochrony granic tego wymagają, wprowadzać na całym obszarze pasa granicznego lub jego części:

- a) zakaz nabywania przez obywateli polskich lub polskie osoby prawne nieruchomości w drodze aktu prawnego, działanego między żyjącymi lub na wypadek śmierci, o ile nie zachodzi przypadek spadkobrania z ustawy, oraz posiadania, dzierżawienia, użytkowania i zarządu nieruchomości lub części nieruchomości, bez uprzedniego zezwolenia wojewody;
- b) zakaz wykonywania przez obywateli polskich lub polskie osoby prawne handlu i przemysłu oraz kierownictwa i eksploatacji robót i przedsiębiorstw bez uprzedniego zezwolenia wojewody.

Udzielenie zezwolenia może być uzależnione od dopełnienia przez interesowanego warunków, wskazanych przez władze.

Odmowa zezwolenia nie wymaga uzasadnienia.

Art. 12b.

Wszelkie czynności prawne, działane w celu obejścia ograniczeń, przewidzianych w art. 12 i 12a, są nieważne. O nieważności orzekają sądy na żądanie powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art. 12c.

W pasie granicznym wojewoda może zabronić zatrudniania poszczególnych osób w zakładach handlowych i przemysłowych oraz w instytucjach użyteczności publicznej, jeżeli tego wymagają względy bezpieczeństwa publicznego lub ochrony granic.

Zakaz zatrudniania, wydany przed przyjęciem danej osoby do pracy, jest natychmiast wykonalny. W stosunku do osób zatrudnionych rozwiązanie umowy o pracę następuje z upływem ustawowego terminu wypowiedzenia, nie dłuższego jednak niż trzy miesiące, chociażby umowa zawarta była na czas oznaczony; w przypadku jednak, gdy czas pozostały do wygaśnięcia umowy, zawartej na czas oznaczony, okaże się krótszy od właściwego okresu wypowiedzenia, umowa rozwiązuje się z upływem tego czasu. Decyzje, wydane na podstawie ust. 1, doręcza się zarówno pracodawcy jak i pracownikowi. Bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia doręczenia decyzji pracownikowi. Decyzje wojewody, wydawane na podstawie ust. 1, nie wymagają uzasadnienia.

Art. 12d.

Wojewoda może zawiesić lub zabronić działalności na obszarze pasa granicznego każdego stowarzyszenia, związku czy spółdzielni lub ich oddziału, jeśli uzna, że działalność taka nie jest wskazana ze względów bezpieczeństwa publicznego lub ochrony granic.

Decyzje wojewody, wydane na podstawie ust. 1, nie wymagają uzasadnienia i są natychmiast wykonalne.”;

11) przepis art. 13 skreśla się, a w jego miejsce wstawia się nowy przepis o brzmieniu następującem:

„Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzenia wprowadzać na czas oznaczony ograniczenia, przewidziane dla strefy nadgranicznej, na niektóre obszary pasa granicznego.”;

12) w art. 16 dodaje się nowy ustęp o brzmieniu następującem:

„Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzenia nałożyć na ludność zamieszkałą na obszarze strefy nadgranicznej obowiązek udzielania organom, wymienionym w ust. 1, pomocy w ochronie granicy w sposób i w zakresie, jakie rozporządzenie to określi.”;

13) w art. 17 ustępowi 1 nadaje się brzmienie następujące:

„Zakładanie znaków granicznych należy do Ministra Komunikacji. Do utrzymywania tych znaków powołane są wojewódzkie władze administracji ogólnej.”;

14) przepisy art. 19 — 24 zastępuje się przepisami o brzmieniu następującem:

„Art. 19. Kto przekracza granicę Państwa bez właściwych dokumentów albo w miejscu na to nieprzeznaczonym albo mimo zamknięcia ruchu granicznego —

podlega karze aresztu do roku lub grzywny albo obu tym karom łącznie.

Art. 20. Kto przekracza zawarte w rozporządzeniu niniejszem albo wydane na jego podstawie zakazy lub nakazy —

podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 3.000 złotych, albo obu tym karom łącznie.”;

15) w Dziale IV dodaje się nowy artykuł 25 o brzmieniu następującem:

„Art. 25. W razie naruszenia przepisów art. 4 ust. 3, art. 8 i art. 14 rozporządzenia niniejszego albo w razie uszkodzenia lub zniszczenia znaków lub urządzeń granicznych władza administracyjna zarządza wykonanie na koszt sprawcy czynności, potrzebnych celem przywrócenia stanu poprzedzającego naruszenie.

Jeżeli sprawcy nie można wyśledzić, nastąpi wykonanie potrzebnych robót na koszt gminy, na której obszarze szkoda została wyrządzona.”;

16) przepis art. 27 skreśla się, a w jego miejsce wstawia się nowy przepis o brzmieniu następującem:

„Do nieruchomości, położonych na obszarze pasa granicznego, nie stosuje się ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. R. P. z 1933 roku Nr. 24, poz. 202);

17) w art. 28 wyrazy: „Ministrowi Robót Publicznych i Ministrowi Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami: „i Ministrowi Komunikacji”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów wydanych do dnia ogłoszenia jednolitego tekstu i z zastosowaniem nowej numeracji poszczególnych artykułów i ich części.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów i
Minister Spraw Wewnętrznych: *Sławoj Składkowski*

398.

U S T A W A

z dnia 9 lipca 1936 r.

o monopolu loteryjnym.

Przedmiot monopolu.

Art. 1. (1) Prowadzenie wszelkiego rodzaju loteryj stanowi wyłączny przywilej (monopol) Państwa.
(2) Za loteryję w rozumieniu ustawy niniejszej uważa się grę losową, prowadzoną według zgóry określonych warunków.

(3) Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych decyduje w razie wątpliwości, czy pewna gra jest loteryją w rozumieniu ust. (2).

Art. 2. Przepisy ustawy niniejszej nie dotyczą premjowych papierów wartościowych.

Art. 3. (1) Władze skarbowe po porozumieniu się z władzami administracji ogólnej mogą zezwalać na urządzenie jednorazowych loteryj fantowych na cele dobroczynności lub użyteczności publicznej.

(2) Minister Skarbu określa w drodze rozporządzeń:

- 1) wysokość opłaty monopolowej od takich loteryj,
- 2) przedmioty, które nie mogą stanowić wygranych w loteryjach fantowych,
- 3) inne warunki, pod jakimi zezwolenia na urządzenie loteryj będą udzielane,
- 4) właściwość władz, powołanych do udzielania zezwoleń na urządzenie loteryj fantowych.

Art. 4. Wszelka działalność loteryj zagranicznych na obszarze Rzeczypospolitej, współdziałanie w tej działalności oraz nabywanie, zbywanie i posiadanie losów loteryj zagranicznych są wzbronione.

Art. 5. Zabrania się:

- 1) sprzedaży losów loteryjnych na raty lub na dniówki,
- 2) sprzedaży samych możliwości wygrania na poszczególne losy loteryjne (szans),
- 3) premjowania losami loteryjnymi innych transakcyj.

Przedsiębiorstwo „Polski Monopol Loteryjny”.

Art. 6. (1) Eksploatowanie na rzecz Skarbu Państwa monopolu, wymienionego w art. 1, należy do

państwowego przedsiębiorstwa „Polski Monopol Loteryjny”.

(2) Minister Skarbu jest naczelną władzą Polskiego Monopolu Loteryjnego.

(3) Bezpośredni zarząd przedsiębiorstwem sprawuje dyrektor Polskiego Monopolu Loteryjnego, podporządkowany Ministrowi Skarbu.

(4) Statut organizacyjny Polskiego Monopolu Loteryjnego wydaje Minister Skarbu. Statut ten będzie ogłoszony w Monitorze Polskim.

(5) Statut Polskiego Monopolu Loteryjnego określi, jakie sprawy będą zastrzeżone do decyzji Ministra Skarbu.

Art. 7. (1) Polski Monopol Loteryjny posiada samoistną osobowość prawną z siedzibą w Warszawie i prowadzony jest na zasadach handlowych.

(2) Polski Monopol Loteryjny może na warunkach, określonych przez Ministra Skarbu, prowadzić swe zakłady na całym obszarze Państwa.

(3) Wpisaniu do rejestru handlowego podlegają: firma, siedziba i przedmiot przedsiębiorstwa oraz osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorstwa.

(4) Polskiemu Monopolowi Loteryjnemu służy prawo używania pieczęci urzędowej.

Art. 8. (1) Polski Monopol Loteryjny przejmuje na własność cały majątek ruchomy Skarbu Państwa, pozostający dotychczas w użytkowaniu przedsiębiorstwa „Polska Państwowa Loteria Klasowa”, działającego na mocy ustawy z dnia 26 marca 1920 r. w przedmiocie urządzania loteryj i założenia Polskiej Państwowej Loterii Klasowej (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 180).

(2) Majątek nieruchomy, nabywany w przyszłości przez Polski Monopol Loteryjny, będzie stanowił własność Skarbu Państwa.

Art. 9. Polski Monopol Loteryjny jest wolny od wszelkich danin publicznych, z wyjątkiem opłat na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, podatków komunalnych od gruntów i budynków, opłat komunalnych od przeniesienia własności nieruchomości, zaprotestowanych weksli, plakatów i anonsów, tudzież innych podatków komunalnych, ustanowionych na podstawie art. 20 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747).

Art. 10. (1) Polski Monopol Loteryjny ma prawo ściągać swoje należności, wynikające z tytułu prowadzenia loteryj, w trybie egzekucji administracyjnej, przewidzianej dla władz skarbowych przy egzekucji podatków bezpośrednich.

(2) Polski Monopol Loteryjny ma prawo z pierwszeństwem przed innymi wierzycielami pokrywać swoje należności, przypadające od osób, z którymi zawarł przewidziane w art. 17 ust. (1) umowy, z zabezpieczeń przez nie złożonych. Jeżeli zabezpieczenia te stanowią papiery wartościowe, realizacja takich zabezpieczeń nastąpi w drodze sprzedaży na giełdzie lub przez publiczny przetarg, według wyboru Polskiego Monopolu Loteryjnego bez poprzedniego zagrożenia.